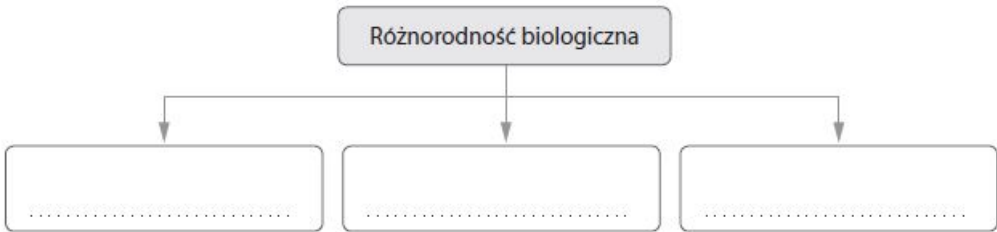

1 Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź spośród podanych. (../1 pkt)

Największą różnorodnością gatunkową charakteryzuje się

- A. las równikowy.
- B. las sosnowy.
- C. las dębowy.
- D. step.

2 Uzupełnij schemat dotyczący bioróżnorodności. Wpisz w puste miejsca jej rodzaje. (../3 pkt)

3 Wycinanie wilgotnych lasów równikowych jest spowodowane rosnącym zapotrzebowaniem na drewno, nowe tereny rolnicze i pastwiska. Wycinka lasów przyczynia się do spadku bioróżnorodności na tym obszarze. (../1 pkt)

Zaznacz przyczynę, która ma bezpośredni związek z opisanym zjawiskiem.

- A. Wprowadzanie obcych gatunków do ekosystemu
- B. Zanieczyszczanie środowiska
- C. Eliminowanie organizmów
- D. Niszczenie siedlisk

4 Podaj trzy przyczyny wymierania gatunków. (../3 pkt)

5 Zaznacz zdania, które zawierają nieprawdziwe informacje dotyczące zagrożeń dla różnorodności biologicznej. (../1 pkt)

- A. Spadek liczby roślinożerców w ekosystemie spowoduje wzrost liczebności roślin.
- B. Wyginięcie drapieżników w ekosystemie sprawi, że liczebność roślinożerców gwałtownie zmaleje.
- C. Spadek różnorodności biologicznej prowadzi do nieodwracalnych negatywnych zmian w ekosystemie.
- D. Wymarcie gatunku wpłynie nieodwracalnie na funkcjonowanie ekosystemu.

6 Udowodnij na wybranym przykładzie, że wprowadzenie obcego gatunku do ekosystemu może wpłynąć na niego negatywnie. (../1 pkt)

7

Zaznacz punkty, które zawierają informacje o działaniach człowieka wpływających negatywnie na atmosferę.

(.../3 pkt)

- A. Wycinanie lasów.

B. Stosowanie odnawialnych źródeł energii.

C. Montaż energooszczędnych maszyn w zakładach przemysłowych.

D. Spalanie surowców energetycznych.

E. Rozwój motoryzacji.

F. Instalowanie filtrów w zakładach przemysłowych.

8

Oceń, czy podane informacje dotyczące czynników kształtujących różnorodność biologiczną są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo literę F – jeśli jest fałszywa.

(.../4 pkt)

1.	Sukcesja wtórna zwiększa różnorodność biologiczną.	P	F
2.	Różnorodność biologiczna kształtuje się niezależnie od klimatu panującego na danym obszarze.	P	F
3.	Wprowadzanie obcych gatunków do ekosystemu przyczynia się do spadku różnorodności biologicznej.	P	F
4.	Osoby, które kolekcjonują okazy zwierząt lub roślin, przyczyniają się do ich ochrony.	P	F

9

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź spośród podanych.

(.../1 pkt)

- Gazy cieplarniane to
- A. para wodna, dwutlenek węgla i tlenek węgla.

B. para wodna, dwutlenek węgla i wodór.

C. para wodna, dwutlenek węgla i metan.

D. para wodna, dwutlenek węgla i tlenek azotu.

10

Podkreśl właściwe wyrazy tak, aby poniższa informacja dotycząca globalnego ocieplenia była prawdziwa.

(.../2 pkt)

Globalne ocieplenie to *wzrost* / *spadek* średniej rocznej temperatury powietrza na Ziemi.
Prawdopodobnie przyczyną tego zjawiska jest *niedostateczna* / *nadmierna* emisja do atmosfery gazów cieplarnianych, takich jak para wodna, dwutlenek węgla i metan.

11

Zaznacz zdania zawierające nieprawdziwe informacje dotyczące dziury ozonowej.

(.../1 pkt)

- A. Chroni przed nadmiernym promieniowaniem cieplnym.

B. Zabezpiecza przed szkodliwym promieniowaniem ultrafioletowym.

C. Powstaje w wyniku nagromadzenia się freonów w atmosferze.

D. Przyczynia się do powstawania u ludzi chorób nowotworowych.

12

Oceń, czy poniższe informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F – jeśli jest fałszywa.

(.../4 pkt)

1.	Stosowanie monokultur wpływa korzystnie na jakość gleby.	P	F
2.	Wypalanie traw prowadzi do wyjałowienia gleby.	P	F
3.	Osuszanie terenów podmokłych powoduje obniżenie poziomu wód gruntowych.	P	F
4.	Stosowanie ciężkich maszyn rolniczych powoduje pogorszenie się jakości gleby.	P	F

13 Podkreśl właściwe wyrazy tak, aby poniższy tekst dotyczący zanieczyszczenia wód był prawdziwy.

(.../3 pkt)

Nawozy sztuczne spływające z gleby do wody przyczyniają się do gwałtownego *rozwoju* / *zaniku* glonów. Z kolei sole metali ciężkich, które znajdują się w ściekach pochodzących z zakładów przemysłowych, są przyczyną *chorób roślin i zwierząt* / *zakwitów* wody. Zanieczyszczenia termiczne wpływają jedynie na organizmy *zimnolubne* / *powodują zachwianie równowagi w całym ekosystemie wodnym*.

14 Przyporządkuj wymienione formy ochrony przyrody (1–4) właściwym opisom (A–C).

(.../3 pkt)

A. Pojedyncze elementy przyrody ożywionej, na przykład wyjątkowo stare drzewa.	1. Użytek ekologiczny
B. Obszary o niedużej powierzchni ważne pod względem naukowym, na przykład jaskinie.	2. Obszar sieci Natura 2000
C. Niewielkie obszary ważne dla zachowania różnorodności biologicznej, na przykład starorzecza.	3. Stanowisko dokumentacyjne
	4. Pomnik przyrody

15 Przyporządkuj nazwom parków narodowych (A–D) numery, którymi są one oznaczone na mapie.

(.../4 pkt)

- A. Woliński PN.
B. Bieszczadzki PN.
C. Białowieski PN.
D. Poleski PN.

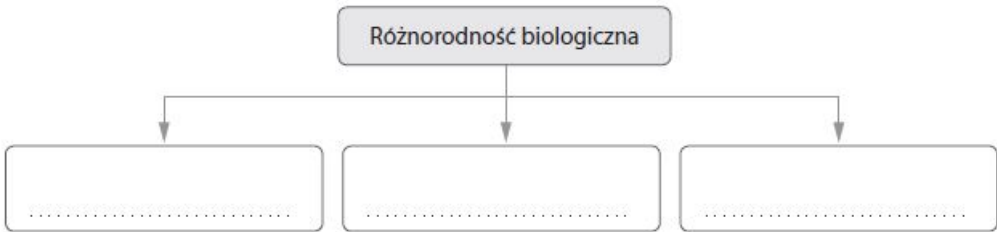

1 Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź spośród podanych. (../1 pkt)

Największą różnorodnością gatunkową charakteryzuje się

- A. las sosnowy.
- B. las dębowy.
- C. las równikowy.
- D. step.

2 Uzupełnij schemat dotyczący bioróżnorodności. Wpisz w puste miejsca jej rodzaje. (../3 pkt)

3 Według Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) większość światowych zasobów ryb jest nadmiernie poławiana. Prawdopodobieństwo tego, że niektóre gatunki ryb mogą bezpowrotnie zniknąć z naszej planety, jest bardzo wysokie. Szczególnie zagrożone są populacje halibuta, węgorza i łososia bałtyckiego. (../1 pkt)

Zaznacz przyczynę, która ma bezpośredni związek z opisanym zjawiskiem.

- A. Niszczenie siedlisk
- B. Eliminowanie organizmów
- C. Zanieczyszczanie środowiska
- D. Wprowadzanie obcych gatunków do ekosystemu

4 Podaj trzy przykłady szkodliwego wpływu człowieka na ekosystemy. (../3 pkt)

5 Zaznacz zdania, które zawierają nieprawdziwe informacje dotyczące zagrożeń dla różnorodności biologicznej. (../1 pkt)

- A. Spadek liczby roślinożerców w ekosystemie spowoduje wzrost liczebności roślin.
- B. Spadek różnorodności biologicznej prowadzi do nieodwracalnych negatywnych zmian w ekosystemie.
- C. Wyginięcie drapieżników w ekosystemie sprawi, że liczebność roślinożerców gwałtownie zmaleje.
- D. Wymarcie gatunku wpływa nieodwracalnie na funkcjonowanie ekosystemu.

6 Udowodnij na wybranym przykładzie, że wprowadzenie obcego gatunku do ekosystemu może wpłynąć na niego negatywnie. (../1 pkt)

- A. Wycinanie lasów.
- B. Stosowanie odnawialnych źródeł energii.
- C. Montaż energooszczędnych maszyn w zakładach przemysłowych.
- D. Spalanie surowców energetycznych.
- E. Rozwój motoryzacji.
- F. Instalowanie filtrów w zakładach przemysłowych.

8

Oceń, czy podane informacje dotyczące czynników kształtujących różnorodność biologiczną są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo literę F – jeśli jest fałszywa.

(.../4 pkt)

1.	Sukcesja pierwotna zwiększa różnorodność biologiczną.	P	F
2.	O różnorodności biologicznej decydują między innymi takie czynniki, jak nasłonecznienie, temperatura i wielkość opadów.	P	F
3.	Człowiek przyczynia się do spadku różnorodności biologicznej na przykład poprzez zanieczyszczanie środowiska – powietrza, wód i gleby.	P	F
4.	Rybołówstwo i łowiectwo nie mogą być zagrożeniem dla różnorodności gatunkowej.	P	F

9

Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź spośród podanych.

(.../1 pkt)

- Gazy cieplarniane to
- A. para wodna, dwutlenek węgla i metan.
- B. para wodna, dwutlenek węgla i tlenek węgla.
- C. para wodna, dwutlenek węgla i wodór.
- D. para wodna, dwutlenek węgla i tlenek azotu.

10

Podkreśl właściwe wyrazy tak, aby poniższa informacja dotycząca globalnego ocieplenia była prawdziwa.

(.../2 pkt)

Globalne ocieplenie to *wzrost* / *spadek* średniej rocznej temperatury powietrza na Ziemi.
Prawdopodobnie przyczyną tego zjawiska jest *niedostateczna* / *nadmierna* emisja do atmosfery gazów cieplarnianych, takich jak para wodna, dwutlenek węgla i metan.

11

Zaznacz zdania zawierające nieprawdziwe informacje dotyczące dziury ozonowej.

(.../1 pkt)

- A. Przenika przez nią promienie ultrafioletowe.
- B. Powstaje w wyniku nagromadzenia się freonów w atmosferze.
- C. Zabezpiecza przed szkodliwym promieniowaniem ultrafioletowym.
- D. Przyczynia się do powstawania u ludzi chorób nowotworowych.

12

Oceń, czy poniższe informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F – jeśli jest fałszywa.

(.../4 pkt)

1.	Stosowanie ciężkich maszyn rolniczych powoduje pogorszenie się jakości gleby.	P	F
2.	Wypalanie traw prowadzi do wyjałowienia gleby.	P	F
3.	Stosowanie monokultur wpływa korzystnie na jakość gleby.	P	F
4.	Osuszanie terenów podmokłych powoduje obniżenie poziomu wód gruntowych.	P	F

13 Podkreśl właściwe wyrazy tak, aby poniższy tekst dotyczący zanieczyszczenia wód był prawdziwy.

(.../3 pkt)

Nawozy sztuczne spływające z gleby do wody przyczyniają się do gwałtownego *rozwoju* / *zaniku* glonów. Z kolei sole metali ciężkich, które znajdują się w ściekach pochodzących z zakładów przemysłowych, są przyczyną *chorób roślin i zwierząt* / *zakwitów* wody. Zanieczyszczenia termiczne wpływają jedynie na organizmy *zimnolubne* / *powodują zachwianie równowagi w całym ekosystemie wodnym*.

14 Przyporządkuj wymienione formy ochrony przyrody (1–4) właściwym opisom (A–C).

(.../3 pkt)

A. Niewielkie obszary ważne dla zachowania różnorodności biologicznej, na przykład śródpolne i śródleśne oczka wodne.	1. Stanowiska dokumentacyjne
B. Obszary o niedużej powierzchni ważne pod względem naukowym, na przykład miejsca występowania skamieniałości.	2. Pomniki przyrody
C. Pojedyncze elementy przyrody ożywionej lub nieożywionej, na przykład głazy narzutowe.	3. Użytki ekologiczne
	4. Obszary sieci Natura 2000

15 Przyporządkuj nazwom parków narodowych (A–D) numery, którymi są one oznaczone na mapie.

(.../4 pkt)

- A. Kampinoski PN.
B. Słowiński PN.
C. Świętokrzyski PN.
D. Tatrzański PN.

